

Sygn. akt IV U 1194/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Załęska

Protokolant: staż. Monika Szukalska

po rozpoznaniu na rozprawie

w dniu 11 lutego 2014 r. w Sieradzu

odwołania T. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z dnia 28.06.2013 r. i z 30.07.2013 r. Nr (...)

w sprawie T. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje T. R. prawo do emerytury od 3 maja 2013 roku.

Sygn. akt IV U 1194/13

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 28.06.2013r. i 30.07.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił T. R. prawa do emerytury na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w związku z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W odwołaniach od powyższych decyzji, w/w wnosił o uwzględnienie do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) w C. i przyznanie prawa do przedmiotowego świadczenia.

W odpowiedzi organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wskazując, że na wymagane 15 lat pracy w szczególnych warunkach, odwołujący nie udowodnił żadnego okresu.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

T. R., urodzony (...), mechanik maszyn budowlanych.

W okresie od 1.09.1969 – 31.03.2005, był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w Bazie Sprzętu (...), późniejsze (...) S.A. w C..

W zakładzie były działy: budownictwa, (...), baza sprzętu i transportu, Na stanie bazy sprzętu i transportu były: koparki, spychacze, dźwigi samojezdne „L.”, „W.”, „P.” i było zatrudnionych ok. 30 - 40 mechaników, pracownicy akumulatorowni. Pod bazę sprzętu i transportu podlegała także administracja, pracownicy obsługi technicznej i obsługi sprzętu.

W zakładzie był podział sprzętu na: lekki, średni i ciężki. Sprzęt ciężki obejmował pojazdy powyżej 20 KM, tj.: koparki, spycharki, ładowarki, spycharko – koparki, koparki gąsienicowe, kołowe, dźwigi mechaniczne, dźwigi hydrauliczne. Do sprzętu średniego należały podajniki do betoniarki, miksokrety.

Na hali obróbki mechanicznej znajdowały się tokarki, frezarki szlifierki, które obsługiwali odpowiednio tokarze, szlifierze, frezerzy.

Od września 1969r., T. R. uczęszczał do 3 - letniej (...) dla pracujących w zawodzie mechanik maszyn budowlanych, którą ukończył w dniu 22.06.1972r. Nauka odbywała się w godzinach rannych. Program nauki obejmował 3 dni nauki i 3 dni praktyk w zakładzie.

Od 28.10.1972 – 15.10.1974, T. R. odbywał zasadniczą służbę wojskową, po czym powrócił do pracy 15.11.1974r.

W okresie od 22.06.1972 – 27.10.1972 i po odbyciu zasadniczej służby wojskowej, w/w wykonywał prace w kanałach remontowych przy naprawie i remontach sprzętu ciężkiego z tym, że od 03.01.1995 – 07.01.1995, 20.03.1995 – 24.03.1995, 15.04.1996 – 21.04.1996, 24.02.1997 – 18.02.1997, przebywał na zasiłku chorobowym.

Na podstawie protokołu dodatkowego z dnia 16.04.1973r. do UZP w Budownictwie, z dniem 1.05.1975r., T. R. został zakwalifikowany jako ślusarz remontowy z wynagrodzeniem wg. VII kat. osobistego zaszergowania 13,50zł./g. Kolejnymi angażami podwyższano stawki wynagrodzenia.

Od dnia 1.11.1994r. został zaszergowany jako mechanik maszyn budowlanych w bazie sprzętu i transportu, od 1.06.1995r. jako ślusarz remontowy (...), a od 1.03.1996r., ponownie jako mechanik maszyn budowlanych (...).

Niejednokrotnie w zakładzie była praktyka, że pracownika przyjmowano na stanowisko ślusarza, podczas gdy faktycznie wykonywał pracę jako mechanik w warsztacie.

Początkowo, tj. w okresie budowy (...)w C. i (...)w K., praca odbywała się na dwie zmiany. W zależności od zapotrzebowania, na zmianie było zatrudnionych ok. 15 osób; na jedną zmianę przypadał jeden elektromechanik.

Odwołujący wykonywał prace w bazie sprzętu i transportu i podlegał kierownikowi tej bazy, a na zmianie kierownikowi zmianowemu i brygadziście. Kierownikowi Bazy Sprzętu podlegali także kierownik warsztatu, kontrola techniczna, kierownik eksploatacji. Weryfikacji zakresu napraw dokonywał pracownik działu kontroli technicznej.

W bazie było 6 kanałów, w tym kanały przystosowane do napraw większych maszyn, tj. dźwigi wysokotonażowe o długości ponad 14m. Były także kanały na większą ilość pojazdów.

Wszystkie naprawy sprzętu, tj. samochodów, ładowarek, koparek samojezdnych, dźwigów, odbywały się w kanałach remontowych. Nie było czynności poza kanałami za wyjątkiem wymiany akumulatorów.

Naprawy odbywały się wg grafiku remontów. Z uwagi na ograniczenia finansowe, w zakładzie rzadziej praktykowano wymianę części na nowe, w 80% stanowiła regeneracja wykonywana we własnym zakresie. W warsztacie wykonywano naprawy bieżące, pośrednie lub główne. W ramach bieżących odbywały się naprawy nadwozi, podwozi. Przykładowo naprawa bieżąca przy betoniarce, polegała na sprawdzeniu luzów na kołach zębatych. Remonty pośrednie obejmowały instalacje elektryczne, czym zajmowali się elektromechanicy z uprawnieniami. Remonty pośrednie dotyczyły także remontów awaryjnych. W przypadku uszkodzenia podwozia na budowie, jeśli był duży zakres pracy i trudno było przewieźć sprzęt do bazy, prac naprawczych w terenie dokonywały pogotowia techniczne.

Mechanicy sprzętu budowlanego naprawiali sprzęt budowlany tj. koparki, spycharki, dźwigi. Praca mechanika sprzętu budowlanego w 70%, polegała na naprawach podwozi w kanale. Mechanicy zajmowali się także remontami maszyn bez obsługi, jak np. betoniarka lub inne sprzęty.

Ślusarze pracowali w warsztacie i zajmowali się sprzętem lżejszym. W przypadku uszkodzenia np. osłony koparki, ślusarz ją demontował, spawał, malował, wykonywał prace typowo blacharsko-ślusarskie.

Naprawa najczęściej polegała na wymontowaniu części lub odbywała się bez wymontowania. Poszczególne części były donoszone.

Do zakresu obowiązków w-cy należał remont i naprawa urządzeń silnikowych w kanale, szczególnie podwozi, przykładowo: wymiana zmienników hydraulicznych w ładowarkach kołowych, wymiana skrzyń biegów, sprzęgieł, wymiana oleju, układów obrotowych przy koparkach, pomp hydraulicznych przy ładowarkach, koparkach, układów wydechowych, malowanie i konserwacja podwozi. Demontaż skrzyni biegów wymagał pracy zespołowej. Przykładowo przy wymianie wałów napędowych przy dźwigach wieżowych, ładowarkach, należało odkręcić śruby, wymienić krzyżaki. Przy naprawie rolek samojezdnych należało wymienić łożyska lub tuleje. Wyrobione części były naprawiane spawarką na rolkach jezdnych, a później szlifowane, co odbywało się w kanale. Odwołujący nie zajmował się dorabianiem części i nie wykonywał prac ślusarskich.

Zakład zapewniał posiłki regeneracyjne oraz wypłacał dodatki za pracę w szczególnych warunkach (**zeznania wnioskodawcy, zeznania świadków R. S., Z. S., zawarte na płycie CD – 00:30:58 – 01:28:47 k. 26, kserokopia okazanego na rozprawie świadectwa pracy k. 18, zaświadczenie k. 19/akta sprawy; wyciąg z dokumentów, notatka służbowa, angaże, zaświadczenia kwalifikacyjne, świadectwo pracy, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach/akta osobowe**).

W dniu 26.04.2013r. T. R. złożył w ZUS wniosek o emeryturę (**wniosek/akta ZUS**).

Po rozpoznaniu wniosku organ rentowy uznał za udowodnione łącznie 29 lat, 4 miesiące okresów składkowo – nieskładkowych, w tym żadnego w szczególnych warunkach (**karta przebiegu zatrudnienia k. 18/akta ZUS**).

Decyzją z dnia 28.06.2013r., odmówiono T. R. przyznania prawa do emerytury (**decyzja k. 19/akta ZUS**).

Po rozpoznaniu kolejnego wniosku, decyzją z dnia 30.07.2013r. odmówiono T. R. przyznania prawa do emerytury (**wniosek k. 20, decyzja k. 21/akta ZUS**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym.

Ustalenia dotyczące charakteru pracy T. R. w Bazie Sprzętu (...), późniejszego (...) S.A., Sąd oparł na dokumentacji osobowej wnioskodawcy, nadesłanej na żądanie Sądu, zawierającej: wyciąg z dokumentów, notatka służbowa, angaże, zaświadczenia kwalifikacyjne. Nadto na podstawie zeznań odwołującego jako strony, zeznań świadków R. S., Z. S., zatrudnionych razem z wnioskodawcą w spornym okresie, których zeznania Sąd uznał za wiarogodne i spójne.

W ich świetle nie budzi wątpliwości, że przed powołaniem wnioskodawcy do zasadniczej służby wojskowej i po jej odbyciu, praca T. R. polegała na wykonywaniu prac w kanałach remontowych przy naprawie sprzętu ciężkiego jak :naprawa urządzeń silnikowych, szczególnie podwozi, przykładowo: wymiana zmienników hydraulicznych w ładowarkach kołowych, wymiana skrzyń biegów, sprzęgieł, wymiana oleju, układów obrotowych przy koparkach, naprawa pomp hydraulicznych przy ładowarkach, koparkach, układów wydechowych, malowanie i konserwacja podwozi.

W ocenie Sądu okoliczność, że wnioskodawca był zaszeregowany jako ślusarz remontowy, nie wpływa na zmianę oceny charakteru pracy przezeń wykonywanej, bowiem T. R. nie wykonywał prac ślusarskich jak przykładowo dorabianie części, prac blacharsko – ślusarskich. Podkreślić należy, co zeznał świadek Z. S. – kierownik warsztatu mechanicznego

w okresie od października 1975 – lutego 1989, że niejednokrotnie pracownik mimo angażu ślusarza, faktycznie wykonywał prace w warsztacie jako mechanik.

Wskazany wyżej materiał dowodowy w ocenie Sądu pozwala na przyjęcie, że praca T. R. w okresie zatrudnienia w Bazie Sprzętu (...), późniejszego (...) S.A., po ukończeniu 3 - letniej (...), tj. od 22.06.1972r., czyli przed jak i po zakończeniu zasadniczej służby wojskowej, z wyłączeniem tylko okresów zasiłkowych, nosiła znamiona wykonywanej w szczególnych warunkach zatrudnienia na stanowisku mechanika maszyn budowlanych w kanale , stale i w pełnym wymiarze czasu pracy

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie T. R. jest w pełni zasadne.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009, Nr 153, poz. 1227 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

Prawo do emerytury z uwagi na pracę w szczególnych warunkach regulują przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z jego §3 i §4 pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury jeżeli łącznie spełnia warunki: mężczyzna jeżeli osiągnął wiek 60 lat, ma wymagany „okres zatrudnienia” 25 lat, w tym przepracował co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Dla celów ustalania uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2).

Zgodnie z § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia konieczne jest, by praca taka wykonywała była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Ustęp 2 cyt. paragrafu stanowi, że okresy pracy o których mowa w ust. 1 stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie §1 ust. 2 rozporządzenia, lub świadectwie pracy.

§1 1 ust. 2 w/w rozporządzenia stanowi, iż właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

W świetle w/w przepisów należy stwierdzić, że praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7.02.1983r. (por. wyrok SN z dnia 1.06.2010r., II UK 21/10).

Dla celów ustalenia pracy w warunkach szczególnych znaczenie ma nie nazewnictwo zajmowanego stanowiska, lecz faktyczne wykonywane czynności (por. wyrok SA w Szczecinie z 29.11.2012, III AUa 237/12).

Zgodnie z wykazem A załącznika do rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983r., w dziale XIV pod poz. 16, wymienia się prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych.

W ocenie Sądu postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie wykazało ponad wszelką wątpliwość, że w-ca, po ukończeniu (...), tj. od 22.06.1972r., tj. Przed i po odbyciu zasadniczej służby wojskowej, do końca zatrudnienia, z wyłączeniem okresów zasiłkowych, wykonywał pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu cyt. przepisów.

Zdaniem Sądu okres odbywania służby wojskowej należy zaliczyć wnioskodawcy do okresu wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, bowiem przed powołaniem do służby wojskowej i po jej odbyciu pracował na takim samym stanowisku i w ciągu 30 dni od zakończenia służby wojskowej podjął pracę.

Czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974r.) zalicza się – na warunkach wynikających z tego przepisu – do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm. - por. uchwała 7 sędziów z 16.10.2013r., II UZP 6/13).

Nie podlegają uwzględnieniu okresy zasiłkowe, bowiem zgodnie z art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy emerytalno – rentowej, że przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Reasumując, w ocenie Sądu wnioskodawca spełnił kwestionowany warunek 15 letniego zatrudnienia w szczególnych warunkach, co wobec pozostałych niespornych przesłanek sprawia, że nabył prawo do emerytury w obniżonym wieku od osiągnięcia 60 lat.

Z tych względów, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴§2 kpc orzekł jak w sentencji.